

Postbus 2285
1000 CG Amsterdam
Bezoekadres:
Herengracht 205
1016 BE AMSTERDAM
T 020 520 86 54
F 020 622 94 46
E d.van.velzen@nibesvv.nl
I www.nibesvv.nl

NIBE-SVV bv
Handelsregister
nr 30152681

Z.E. de Minister van Financiën,
Mr. drs. J.C. de Jager
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

datum 9 mei 2012
referentie Dik van Velzen/Clemens Spoorenberg
onderwerp Wijzigingsbesluit financiële markten
2013,
Onderdeel Vakbekwaamheid

Excellentie,

Uw Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 ligt nu ter consultatie voor. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik daarop te reageren. Onze reactie is beperkt tot de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot het vakbekwaamheidsysteem. Enkele wijzigingen behelzen suggesties voor mogelijke verbetering c.q. praktische problemen. Daarnaast menen wij enkele mogelijke onjuistheden en incorrecte definities te signaleren.

De eerste reeks van opmerkingen betreffen het BGFO, daarnaast hebben wij enkele opmerkingen bij de Nota van Toelichting

Art. 5 Bgfo

Bij de begripsomschrijving van 'vermogen' vergeet u naar onze mening te noemen de 'spaarrekening eigen woning'.

Art. 7 Bgfo

In uw voorstel levert de module Basis meteen het diploma 'Adviseur sparen en betalen' op. Omdat de module Basis ook vereist wordt voor alle andere Wft-diploma's (zowel die voor adviseurs als voor gevolmachtigd agenten) betekent dit dat een groep van ruim 100.000 adviseurs (dat aantal is uw schatting, zie p. 42), vermeerderd met

alle klantmedewerkers van gevolmachtigd agenten ook vakbekwaam moet worden en blijven op 'sparen en betalen'. En daar driejaarlijks in geëxamineerd gaan worden. Terwijl de overgrote meerderheid van deze adviseurs en medewerkers op dit gebied niet werkzaam is.

Wij pleiten er met klem voor dat in de module Basis alleen die algemene kennis en vaardigheden op te nemen die voor nagenoeg alle adviseurs gemeenschappelijk is. Dus geen productkennis; niet over 'sparen en betalen', maar ook niet over andere financiële producten. Die productkennis hoort in de aanvullende modules. Voor zover er een diploma 'Adviseur Sparen en betalen' moet zijn, vragen wij u om de daarvoor relevante productgerichte kennis (en evt. vaardigheden) in een aparte module op te nemen.

Art. 8 Bgfo

Het volmachtdiploma is straks verplicht voor 'werknemers en andere natuurlijke personen die onder verantwoordelijkheid van een gevolmachtigde (...) verzekeringen sluiten met cliënten'. Een gelijke verplichting bestaat niet voor werknemers en andere natuurlijke personen die onder verantwoordelijkheid van een verzekeraar verzekeringen sluiten met cliënten. Daarmee ontstaat dus een ongelijk speelveld. Er worden zware diploma-eisen gesteld aan klantmedewerkers van een gevolmachtigd agent (ongeacht of zij ook adviseren), terwijl voor medewerkers van verzekeraars die exact hetzelfde werk doen geen diploma-eisen gelden.

In de nota van toelichting op dit artikel licht u toe dat deze diplomaplicht geldt voor (beperkt is tot???) 'de functionaris die binnen de gevolmachtigd agent (...) de dagelijkse leiding heeft over de organisatie en verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering (...)'.
Naar onze mening zit daar een tegenstrijdigheid in zijn om twee redenen:

- Met uw toelichting wijst u juist expliciet een of meer andere functionarissen aan dan in het artikel zelf. De 'functionaris met de dagelijkse leiding' sluit doorgaans in het geheel niet zelf verzekeringen met cliënten. Met de toelichting op dit artikel wordt dus de strekking volledig veranderd.
- Voor de in deze nota van toelichting genoemde functionaris kan geen diplomaplicht gaan gelden, omdat daarvoor een basis in de wet ontbreekt. Art. 8 Bgfo is een bepaling ter uitwerking van art. 4:9 lid 3 Wft. In dit artikel is alleen een verplichte vakbekwaamheid geregeld voor medewerkers met klantcontacten. (De tweede volzin van het huidige lid 2, waarin ook een vakbekwaamheids eis voor de feitelijk-leidinggevende is neergelegd, verdwijnt juist per 1-1-2013.) Daarmee ontbreekt de rechtsgrond voor de uitleg.

In Tabel 2 onder art. 8 Bgfo noemt u het onderwerp 'Levensverzekering'. Dit onderwerp moet 'Vermogen' zijn. De term 'Levensverzekering' is niet apart in het door u voorgestelde nieuwe art. 5 Bgfo gedefinieerd (en ook niet elders in het Bgfo) en dus heeft die term de betekenis die daaraan in art. 1:1 Wft wordt toegekend. Dat betekent dat ook 'pensioenverzekeringen' onder dit begrip 'Levensverzekeringen' vallen. Dat is niet uw bedoeling, want dan heeft het diploma Volmacht Pensioen geen functie meer.

In uw nota van toelichting bij art. 8 Bgfo sluit u af met de volzin dat in wezen de volmachtmodules geen inhoudelijke wijzigingen behelzen ten opzichte van de huidige situatie. In de nieuwe situatie vinden wij echter het huidige moduul (deeldiploma) Volmacht Levensverzekeringen niet terug. Weggevalen? Of een bewuste keus? Het huidige moduul (deeldiploma) Volmacht Schadeverzekeringen komt wel terug als moduul Volmacht Schade Extra.

Art. 11 Bgfo

In art. 11 is het driejaarlijkse PE-examen vastgelegd. Voor de vraag op welk moment een diplomahouder het PE-examen moet afleggen geldt een ingewikkelde berekening: zie uw voorbeelden op pag. 52 van uw nota van toelichting. Wij vrezen dat veel financiële dienstverleners daardoor in verwarring geraken.

De regeling leidt bovendien tot onbegrijpelijke effecten. Een diplomahouder die (per ongeluk) 17 maanden na het behalen van het diploma een PE-examen aflegt en behaalt, heeft daar niets aan. Dat kunnen wij nog - met enige moeite - begrijpen. Maar bovendien treft hem de sanctie dat de geldigheid van zijn (oorspronkelijke) diploma ingevolge lid 3 met onmiddellijke ingang vervalt. Onherroepelijk. Vreemd genoeg treedt dat effect niet op als hij bij het PE-examen blijkt er niets meer van te weten: dan legt hij het PE-examen niet met goed gevolg af en dus blijft zijn oorspronkelijke diploma geldig voor de oorspronkelijke termijn.

Wij adviseren u deze regeling te vervangen door de regeling dat een diploma slechts geldig blijft als een diplomahouder uiterlijk binnen 3 jaar na het behalen van het diploma of na het laatste daarvoor geldende en behaalde PE-examen opnieuw een PE-examen heeft afgelegd en behaald.

Op die manier weet elke diplomahouder eenvoudig waar hij aan toe is: steeds weer binnen 3 jaar een PE-examen behalen.

Weliswaar bestaat dan de mogelijkheid van een calculerende diplomahouder die relatief snel na het behalen van zijn diploma/PE-examen opnieuw een PE-examen aflegt op basis van dezelfde eind- en toetstermen, maar dat voordeel is eenmalig. Bovendien denken wij: de groep die dat doet, is nu net niet de groep die probeert elke vorm van PE-examens te vermijden.

Daarnaast adviseren wij u een 'inhaalregeling' op te nemen. Een diplomahouder die niet tijdig het PE-examen behaalt, ziet de geldigheid van zijn diploma vervallen, maar heeft dan aansluitend één vol jaar de gelegenheid alsnog een PE-examen met goed gevolg af te leggen, waarna de geldigheid van zijn diploma herleeft. In de tussentijd is het diploma niet geldig geweest (en mag dus niet geadviseerd worden).

In lid 4 van art. 11 noemt u de mogelijkheid dat aan de PE-verplichting wordt voldaan door vakinhoudelijke betrokkenheid bij het samenstellen van examens via een geaccrediteerd exameninstituut. Dit begrijpen wij niet. Exameninstituten mogen toch juist geen 'eigen' examens meer maken? Die betrokkenheid kan toch alleen bij het meewerken aan examens van de centrale examenvragenbank? Of bedoelt u hier een uitzondering te maken voor vakinhoudelijke assessoren bij EVC-trajecten? Of examinatoren van mondelinge (deel??)examens? Mogelijk moet lid 4 geheel geschrapt?

Examens en EVC?

Wij begrijpen dat in de overgangssituatie om (in 2014 of 2015) van een huidig Wft-diploma naar een nieuw Wft-diploma te komen een EVC-procedure is toegestaan.

Wij vragen ons af of EVC ook kan/mag worden gebruikt om het diploma te behalen buiten de overgangsregeling om. Dezelfde vraag geldt ten aanzien van het periodieke PE-examen: kan dit ook een periodieke EVC-procedure zijn?

Het lijkt ons goed dit expliciet duidelijk te maken nu alternatieve wegen om een diploma te behalen of geldig te houden enerzijds de doelstellingen van de centrale examenvragenbank (één gecontroleerd uniform niveau) kunnen doorkruisen, terwijl

anderzijds niet goed voorstelbaar is dat een inmiddels breed geaccepteerde methode als EVC niet binnen de financiële dienstverlening kan worden gehanteerd.

Art. 171 Bgfo

Met excuus voor het geval wij het geheel niet begrijpen: wij denken dat er bij de overgangsregeling iets geheel mis gaat en het jaar 2013 geheel over het hoofd is gezien.

Lid 1 van de overgangsregeling zegt dat de financiële dienstverlener die op 31 december 2013 voldoet aan art. 4:9, tweede lid, van de wet geacht wordt vanaf 1 januari 2014 te voldoen aan de vakbekwaamheidseisen.

Maar uw voorgenomen besluit gaat in op 1 januari 2013. Iedereen die op 31 december 2013 aan de (dan) geldende eisen voldoet, voldoet dus al aan de nieuwe diploma-eis. En tegelijkertijd: dat kan nog niet, want de nieuwe diploma's zijn pas ná 1 januari 2014 te halen.

Mogelijk bedoelde u: 'Een financiële dienstverlener die op 31 december 2012 voldoet aan art. 4:9, tweede lid, van de wet geacht wordt vanaf 1 januari 2014' enzovoort. (Datzelfde geldt dan voor de vermelding in lid 3.)

Maar als u dat bedoelde: wat betekent dat dan voor de in lid 2 genoemde financiële dienstverlener die na inwerkingtreding van dit Besluit op 1 januari 2013 een vergunning aanvraagt? Van deze (nieuwe) financiële dienstverlener is de feitelijk leidinggevende niet meer diplomaplichtig (die plicht is dan vervallen), terwijl voor de adviseurs nog geen persoonlijke diplomaplicht geldt.

Wij adviseren u in art. 171 Bgfo de datum 31 december 2013 te veranderen in 31 december 2012. Daarnaast adviseren wij u aan art. 171 toe te voegen de bepaling dat de financiële dienstverlener die na de inwerkingtreding van dit besluit een vergunning aanvraagt tot 1 juli 2014 geacht wordt te voldoen aan de nieuwe vakbekwaamheidseisen als 'een voldoende aantal leidinggevenden in het bezit zijn van de Wft-diploma's die voor die vergunning op 31 december 2012 verplicht zouden zijn geweest.

Opmerking: ons advies staat dan wel op gespannen voet met het wegvallen van de tweede volzin van art. 4:9 lid 2 Wft, waardoor de rechtsgrond ontbreekt voor het stellen van vakbekwaamheidseisen aan leidinggevenden, maar is mogelijk te rechtvaardigen omdat hier van een absolute plicht geen sprake is: een nieuwe financiële dienstverlener kan ook wachten met zijn vergunningaanvraag tot hij (in 2014) wel het dan geldende diploma heeft behaald.

Rechtsgeldigheid huidige Wft-diploma's afgegeven in 2013 ontbreekt

Wij begrijpen dat het in elk geval uw bedoeling is dat in 2013 de huidige Wft-examens nog worden afgenomen en de daarbij behorende diploma's worden afgegeven. Omdat de bepalingen in het Bgfo, waarin de huidige Wft-diploma's zijn vastgelegd per 1 januari 2013 zijn verdwenen, kunnen deze diploma's echter niet meer als Wft-diploma namens u worden afgegeven en is ook de rechtsgrond voor elk toezicht van u daarop verdwenen.

Wij adviseren u een (tijdelijke) bepaling toe te voegen aan uw besluit, waarmee u regelt dat exameninstellingen die op 31-12-2012 geaccrediteerd waren voor het afnemen van deze examens tot 31-12-2013 deze examens mogen blijven afnemen en de diploma's mogen blijven afgeven volgens de regeling zoals deze op 31-12-2012 van kracht waren.

Art. 171a Bgfo

Dit artikel komt te vervallen. In uw nota van toelichting legt u uit dat dit kan, omdat dit artikel 'afloopt op het moment dat dit besluit in werking treedt'. Ook hier lijkt 2013 over het hoofd te zijn gezien. De werking van het huidige art. 171a Bgfo eindigt pas op 31 december 2013: dan moet het diploma Wft-Pensioenverzekeringen zijn behaald door de groep waarvoor dit nu verplicht is.

Het nu laten vervallen van art. 171a Bgfo schept onduidelijkheid voor de groep (leidinggevend) die uiterlijk 31 december 2013 aan de AFM moeten kunnen aantonen dat zij dat diploma hebben. Of liever: de consequentie is dan (omdat de overgangsregeling wegvalt) dat zij dit diploma al een jaar eerder moeten hebben.

Art. 171a Bgfo kan naar onze mening ook niet onveranderd blijven, omdat op 1 januari 2013 de plicht wegvalt dat leidinggevend een diploma moeten hebben.

Wij adviseren u het huidige art. 171a zo te wijzigen dat daarin de verplichting komt te staan dat een voldoende aantal adviseurs uiterlijk op 31 december 2013 in het bezit moet zijn van het diploma Wft-Pensioenverzekeringen, zoals dat op 31 december 2012 bestond.

Opmerkingen bij de nota van toelichting

Nieuwe Eisen aan Vakbekwaamheid.

Blz 42 e.v.

Er wordt uitgegaan van de gemiddelde kosten van een multiple choice examen; een kennisgericht examen(+ verletkosten) van 204 euro. Het nieuwe bouwwerk vraagt om het toetsen van competenties, vaardigheden etc. Dit is een geheel andere manier van toetsing die hogere kosten met zich meebrengt. Dit is al te zien aan de huidige examen- en EVC prijzen van de Wft Pensioenmodule die representatief zijn voor de toekomstige modules. De kosten liggen hier gemiddeld op 1000 euro per examen of EVC procedure.

In de berekening op de volgende pagina's voor PE wordt eveneens met hele lage kosten gerekend. Wij denken dat de uitvoeringskosten daarmee veel te positief worden voorgesteld.

Blz 43 en 44

Er wordt uitgegaan van een verlaging van de kosten voor examenbureaus. Wij vragen ons af of dit het geval zal zijn. Zeker zolang er onduidelijkheid is over de processtromen, de inkoopkosten vanuit de centrale databank, de benodigdheden voor de afname etc. Uiteraard denken wij graag mee om de kosten te verlagen, maar zonder dat de kwaliteit/niveau van de examinering daaronder leidt.

Algemeen;

Wij vragen verder nog specifieke aandacht in de overgangsregeling bij het "omzetten" van huidige Wft diploma's naar Wft diploma's "nieuwe stijl". Nu is Wft Schade particulier geen Wft *diploma*, maar een Wft *certificaat*, resp. *deeldiploma*. *Wij pleiten er sterk voor dat het huidige Wft Schade particulier certificaat/deeldiploma omgezet kan worden omgezet naar het nieuwe Wft diploma Wft Schade particulier (met PE en inhaal). Hetzelfde geldt voor de omzetting van het huidige Wft Schade diploma naar het Wft diploma Inkomen (met PE en inhaal)*

Besluit

Graag vertrouwen wij u met onze adviezen van dienst te zijn. Mocht u nog vragen hebben, dan beantwoorden wij deze graag.

Hoogachtend,

**Nederlands Instituut voor het
Bank-, Verzekerings-, en Effectenbedrijf**

drs. B.E.J. Seemann RA
Algemeen directeur